

Do Threoir do
TÉAGHLAIGH
BAINISTIÚ DRAMHAÍOLA
& ATHCHÚRSÁIL
I gCONTAE
ROSCOMÁIN...

RÉAMHRÁ

Is tearmann é Ros Comáin de mhóinéir bláthanna fiáine, de choillearnacha dúchasacha, de phortaigh mhóna, de thurlaigh, d'aibhneacha agus de lochanna. Is áit iontach é chun éalú isteach sa dúlra. Tá páirt ag gach duine againn chun a chinntiú go gcaomhnaítear agus go gcosnaítear ár gContae álainn.

Is é uailmhian na treorach ídiú inbhuanaithe agus laghdú na dramhaíola a chuirtear chuig líonadh talún nó lena loisceadh a spreagadh. Tabharfaidh an treoir seo comhairle do theaghlaigh ar na roghanna diúscartha dramhaíola agus athchúrsála atá ar fáil i gContae Ros Comáin, le béim ar laghdú dramhaíola, athúsáid, athchúrsáil agus an geilleagar ciorclach.

Clásal Séanta:

Is doiciméad treorach amháin é seo agus ní airbheartaíonn sé gur léirmhíniú dlíthiúil é ar aon dlí, fodhlí nó rialachán. Iúil 2023.

Arna phriontáil ar pháipéar 100% athchúrsáilte.

DO BHAINISTIÚ DRAMHAÍOLA TÍ

Breathnaigh ar na roghanna chun do dhramhaíl tí agus do athchúrsáil a bhainistiú.

AN BHFUIL TÚ?

- Bain úsáid as Bailitheoir Dramhaíola Údaraithe* i gcónaí?
- An bhfuil seirbhís bailithe dramhaíola agat?
- An bhfuil bailiúchán 2-araid ó cholbha an chosáin (dramhaíl iarmharach agus athchúrsáil tí) agat?
- An bhfuil bailiúchán 3-araid ó cholbha an chosáin (dramhaíl iarmharach, athchúrsáil tí agus athchúrsáil dramhaíola bia)?
- Bain úsáid as bainc tabhair leat go háitiúil le haghaidh buidéal/ prócaí gloine, cannaí dí alúmanaim agus teicstílí?
- Úsáid Láithreáin Áiseanna Cathartha áitiúla?
- Múirín baile?
- Tóg earraí leictreacha agus leictreonacha ar ais chuig an siopa saor in aisce agus tú ag ceannach nua?
- Athchúrsáil earraí leictreacha agus leictreonacha ag an Láithreán Conláiste Cathartha áitiúil saor in aisce?
- Tabhair cadhnraí úsáidte ar ais chuig miondóltóirí ceallraí le haghaidh athchúrsála, ní gá aon cheannach
([coimeád súil amach don Bhosca Gorm](#))

**AN
RAIBH ?
A FHIOS
AGAT**

*Is éard is Bailitheoir Dramhaíola Údaraithe ann ná duine nó cuideachta atá údaraithe ag an Oifig Náisiúnta um Chead Bailithe Dramhaíola (NWCPO) chun dramhaíl a bhailiú faoi réir coinníollacha áirithe. Is cion coiriúil é ag aon duine nó gnólacht a gcuid dramhaíola a thabhairt do bhailitheoir dramhaíola neamhúdaraith. Is féidir suas le €5,000 agus/nó 12 mhí príosúnachta a ghearradh ar chiontú.

COSC DRAMHAÍOLA

Is é an bealach is fearr chun dramhaíl a bhainistiú ná é a tháirgeadh ar an gcéad dul síos. Ciallaíonn laghdú dramhaíola níos lú acmhainní a úsáid, tomhaltas a laghdú agus níos lú a cheannach.

CUIR LIOM GNÍOMHARTHA IS FÉIDIR LIOM GÁ A GHLACADH CHUN AN DRAMHAÍOLA A THÁIRGEILLÍ A LAGHDÚ

DIULTÚ ÚSÁID AONAIR

Úsáid earraí in-athúsáidte lena n-áirítear buidéil, boscaí lóin, cupáin agus málaí.

ÚSÁID GNÓTHAÍ ÁITIÚLA

Ag tairiscint seirbhísí athlionsa.

ROGHNAIGH ÉADAÍ

RÉAMH-GRÁ
Tabhair cuairt ar shiopa carthanachta nó ar imeacht babhtála éadaí.

SMAOINIGH AR DHEISIÚ

An féidir é a shocrú ar dtús?

SEACHAD DRAMHPHOSHT

Díliostáil/cuir greamán "Gan Dramhphost" ar do bhosca litreach.

ROGHNAIGH NÍOS LÚ PACÁLA

Ná habair le plaisteach agus ceannaigh torthaí agus glasraí scaoilte.

BAIN TRIAIL AS ATHÚSÁID CRUTHAITHEACH

Tabhair saol nua do rud éigin d'aois.

SEICEÁIL AMACH

mywaste.ie
Chun roinnt leideanna agus faisnéis den scoth a fháil ar athúsáid, glanadh níos glaise agus garraíodóireacht níos glaise.

CUIR NÍOS MÓ SMAOINTE UM CHOSC DRAMHAÍOLA CUAIRT:

- > www.mywaste.ie
- > www.repairmystuff.ie
- > www.refill.ie
- > www.roscommoncoco.ie/en/services/environment/

FODHLÍTHE LÁITHREÁN DRAMHAÍOLA

**TÁ FAIREACHÁN AR
BUN AG ÁR gCIGIRÍ
I DO CHEANTARSA
FAOI LÁTHAIR. BÍ
COMHLÍONTACH
MAIDIR LE
DRAMHAÍL AGUS
SEACHAIN FINEÁIL**

Aimseoidh tú gach rud ar gá a bheith ar eolas agus ar mian leat a bheith ar eolas maidir le bainistiú a dhéanamh ar do chuid dramhaíola ar bhealach freagrach agus éifeachtúil agus ar bhealach a oireann duit ag www.mywaste.ie

Tá gach Údarás Áitiúil ag glacadh le Fodhlíthe den chineál céanna d'fhonn cur chuige comhsheasmhach a chinntiú i leith dramhaíl a bhainistiú ar fud na hÉireann.

Breathnaigh ar an láithreán seo chun teacht ar sheirbhísí dramhaíola, ionaid fág anseo agus saoráidí athchúrsála san áit, chomh maith le bealaí le dramhaíl a chosc, a athúsáid agus a uaschúrsáil.

mywaste

AN BHFUIL TÚ COMHLÍONTACH
MAIDIR LE DRAMHAÍL?

NÍ MÓR DUIT ÚSÁID A BHAINT
AS CEANN DÍOBH SEO

BAILIÚ COIS COSÁIN

NÓ

SAORÁID DRAMHAÍOLA ÚDARAITHE

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

Faigh tuilleadh eolais ag
www.mywaste.ie

FODHLÍTHE LÁITHREÁN DRAMHAÍOLA

CÉN FÁTH A BHFUIL NA FODHLÍTHE SEO DE DHÍTH ORAINN?

- ▶ Chun cabhrú leat do dhramhaíl a bhainistiú ar bhealach atá inghlactha ó thaobh an chomhshaoil de;
- ▶ A chinntiú nach dtugtar do dhramhaíl ach do bhailitheoir dramhaíola údaráithe ó dhoras go doras nó go dtabharfar chuig saoráid dramhaíola údaráithe é;
- ▶ Chun cabhrú lena chinntiú go bhfuil do dhramhaíl deighilte i gceart;
- ▶ Chun dumpáil mhídhleathach agus dó sa chúlchlós a laghdú.

CONAS A CHOMHLÍONAIM FODHLÍTHE?

Chun do chuid dramhaíola a bhainistiú i gceart ní mór duit a bheith in ann a chruthú go bhfuil:

- ▶ Tá conradh i bhfeidhm agat le bailitheoir dramhaíola údaráithe (ceadaítear roinnt boscaí bruscair a bhfuil cruthúnas comhaontaithe ag teastáil ina leith);

NÓ

- ▶ Féadfaidh tú úsáid rialta a bhaint as saoráid dramhaíola údaráithe a léiriú.

AN BHFUIL AON RUD EILE A CHAITHFIDH MÉ A DHÉÁNAMH?

- ▶ Ní mór duit dramhaíl in-athchúrsáilte a scaradh ó do dhramhaíl iarmharach agus iad seo a chur i láthair ar leithligh. Má tá tú i do chónaí i gceantar uirbeach, i mbaile beag nó i sráidbhaile le daonra os cionn 500 ní mór duit do dhramhaíl bia a leithscaradh freisin.
- ▶ Ní dhéanfar dramhaíl ó cholbha an chosáin a chuirtear i láthair lena bailiú a chur i láthair lena bailiú níos luaithe ná 6:00pm ar an lá díreach roimh an lá bailithe dramhaíola ainmnithe.
- ▶ Déanfar gach Coimeádán a úsáidtear chun an dramhaíl ó cholbha an chosáin a chur i láthair agus aon dramhaíl neamhbhailithe a bhaint as aon ród, cosán, cosán nó aon áit phoiblí eile tráth nach déanaí ná 9:00am an lá tar éis an lae bailithe dramhaíola ainmnithe.

FODHLÍTHE LÁITHREÁN DRAMHAÍOLA

CÉARD A DHÉANFAIDH MÉ MÁ CHÓNAÍM I GCÓNAMH ÁRASÁN BHAINISTITHE?

Beidh feidhm fós ag na fodhlíthe; Tá an chuideachta bhainistíochta chun a chinntiú go gcuirtear coimeádáin imleor ar fáil do dhramhaíl iarmharach agus in-athchúrsáilte i bpointe stórála dramhaíola ainmnithe. Tá sé de dhualgas orthu freisin an t-eolas scríofa a sholáthar duit maidir leis na socruithe atá i bhfeidhm. Is é an t-áititheoir a bheidh freagrach as leithscaradh laistigh de na hárasáin. Ionas go n-oibreoidh an córas leithscartha ní mór do gach árasán a pháirt a ghlacadh.

CAD A THARLAÍONN MURA GHLÍONN MÉ?

Má theipeann ort aon cheann de cheanglais na bhfodhlíthe a chomhlíonadh d'fhéadfadh go n-eiseoidh an tÚdarás Áitiúil seo nó comhalta den Gharda Síochána Fógra Pionóis Sheasta (Uasmhéid €75) dá bharr. D'fhéadfadh fineáil chomh maith le €2,500 a ghearradh ar chiontú.

LE hAGHAIDH TUILLEADH EOLAIS FAOI DO
CHUAIRT AR SHEIRBHÍSÍ ÁITIÚLA DRAMHAÍOLA
AGUS ATHCHÚSÁLA:

- > www.mywaste.ie
- > [www.roscommoncoco.ie/en/
services/environment/](http://www.roscommoncoco.ie/en/services/environment/)

ARAID ATHCHÚRSÁLA TÍ (ARAID GORM)

Cuireann bailitheoirí dramhaíola príobháideacha seirbhís bailithe dramhaíola ó cholbha an bhóthair ar fáil do líonta tí i gContae Ros Comáin. Ní mór go mbeadh ceadúnas bailí bailithe dramhaíola ag bailitheoir dramhaíola chun dramhaíl a bhailiú i Ros Comáin. Soláthraíonn bailitheoirí dramhaíola córas bailithe dramhaíola leithscartha, bailíonn siad dramhaíl ghinearálta, athchúrsáil thirim mheasctha agus dramhaíl bia.

Cad is féidir a chur san Araid Ghorm?

- ✓ Páipéar
- ✓ Cairtchlár
- ✓ Irisí/Bróisiúir
- ✓ Plaisteach Bog (Málaí/Fillteáin srl)
- ✓ Plaistigh docta (Buidéil Plaisteacha/Tobáin srl)
- ✓ Tetra Pak (cartóin)
- ✓ Stáin Bhia (Cruach)
- ✓ Cannaí Deochanna (Alúmanam)
- ✗ **NÍL GLOINE**

**Ba chóir go mbeadh gach Athchúrsáil Glan,
Tirim agus Scaoilte.**

ARAIÐ ATHCHÚRSÁLA TÍ (ARAIÐ DONN)

Táirgeann gach teaghlach in Éirinn dramhaíl bia. Tá cuid de dosheachanta mar scamhadh glasraí agus cnámha. Táirgeann roinnt teaghlach dramhaíl bhia dosheachanta freisin trí bhia a cheannach nó gan úsáid a bhaint as bia sula dtéann sé as dáta. Má tugadh araid dhonn dhramhbhia duit a bhailítear ar thaobh an chosáin, is féidir leat an chuid is mó de do dhramhaíl bia neamhchócaráilte agus cócaráilte a chur sa bhosca bruscair sin.

Cad is féidir a chur san Araid Dhonn?

- ✓ Dramhaíl bia neamhchócaráilte
- ✓ Dramhaíl bia cócaráilte
- ✓ Bia atá fágtha agus scríobadh pláta
- ✓ Feoil, éanlaith chlóis, iasc agus cnámha
- ✓ Táirgí déiríochta
- ✓ Táirgí uibheacha
- ✓ Meileann caife agus málaí tae
- ✓ Torthaí agus glasraí

Tacaímid go hiomlán le múiriniú baile agus spreagaimid sealbhóirí tí chun araid múirín baile a úsáid chun a gcuid dramhaíola gairdín agus dramhaíl bia glasraí neamhchócaráilte a bhainistiú.

Cuimhnigh i gcónaí ar phacáistíocht a bhaint as sula gcuirtear dramhaíl bia isteach san araid dhonn.

Bain úsáid as línear inmhúirín nó páipéar éigin chun do bhosca bruscair a choinneáil glan. Ná húsáid mála plaisteach.

ARAIÐ DRAMHAÍOLA IARMHARACH (ARAIÐ DUBH)

Bain úsáid as do bhosca bruscair dramhaíola iarmharach le haghaidh gach dramhaíola tí nach féidir a athchúrsáil nó a mhúiriniú.

Cad is féidir a chur san Araid Dhubh?

- ✓ Pacáistiú nó coimeádáin éillithe/salach
- ✓ Pacáistiú éillithe bia
- ✓ Luaithreach (fuar)
- ✓ Feadáin taos fiacla
- ✓ Dramhaíl Sláintíochta
- ✓ Clúidíní
- ✓ Ceirmeacht

CUARDACH DO BHAILITHEOIRÍ DRAMHAÍOLA AG:

> www.nwcpo.ie

EOLAS TUILLEADH FAOI CHÉID A BHEITH A CHUR ISTEACH I DO ARAID AG:

> www.mywaste.ie

LEIDEANNA ÚSÁIDEACHA:

> www.stopfoodwaste.ie

BANC BEIR LEAT

Faoi láthair tá 38 láithreán banc beir leat lonnaithe ar fud Chontae Ros Comáin, a éascaíonn athchúrsáil prócaí/buidéil ghloine agus cannaí dí alúmanaim. Tá bainc teicstíle suite ag roinnt de na suíomhanna seo.

Lean an chomhairle seo agus na suíomhanna banc beir leat á n-úsáid agat:

DÉAN

- ✓ Cinntigh go bhfuil gach próca/buidéal gloine agus cannaí dí alúmanaim a chuireann tú sna bainc beir leat glan.
- ✓ Cinntigh go bhfuil aon teicstílí tí glan sula gcuirfidh tú sa bhanc teicstíle iad le haghaidh athchúrsála.
- ✓ Má tá na bainc beir leat lán, bain úsáid as suíomh eile le do thoil nó tar ar ais lá eile.
- ✓ Tabhair do mhálaí agus do bhoscaí abhaile chun iad a athúsáid.

NÁ

- ✗ Cuir aon chriadóireacht, tileanna, scátháin nó pirex sna bainc.

NÁ RIAMH

- ✗ Fág bruscar nó fág boscaí nó málaí folmha taobh thiar ag na bainc buidéal, meastar gur dumpáil mhídhleathach é seo. Is é an fhíneáil bruscair ar an láthair ná €150 faoi láthair.

CHUN DO CHUAIRT AR AN LÁITHREÁN BANC BEIR LEAT IS GAIRE A FHÁIL:

- > www.roscommoncoco.ie/en/services/environment/
- > www.mywaste.ie

TÁILLÍ LÁITHREÁN TAITNEAMHACHTA SIBHIALTA

Feidhmíonn Láithreáin Áiseanna Cathartha Chontae Ros Comáin córas ticéad **bán**, **glas** agus **buí** chun diúscairt a dhéanamh ar earraí in-athchúrsáilte agus ar roinnt dramhaíl tí guaiseach. Tá gach ticéad agus **mála bruscair gorm** do dhramhaíl tí iarmharach ginearálta ar fáil le ceannach ag asraonta áitiúla ar fud Chontae Ros Comáin.

Mála Bruscair Gorm

Ticéad Bán

Ticéad Glas

Ticéad Buí

TÁILLÍ CAIGHDEÁNACH

CARR/VEAIN BHEAG

CARR/VEAIN BHEAGA & LEANTÓIR

NÓ

VEAIN/JÍP MÓR

NÓ

VEAIN/JÍP MÓR & LEANTÓIR

EILE/DRAMHAÍL TÍ GUaiseach

**AERASÓL, PÉINT, TANAITHEOIR,
BIOTÁILLE BÁN & VEARNAIS** (uasmhéid 3 mhír)

OLA GLUAISTE (uasmhéid 10 lítear)

OLA CÓCAIREACHTA (uasmhéid 10 lítear)

DRAMHAÍL GHINEARÁLTA IARMHARACH TÍ

(Láithreáin Áiseanna Cathartha Bhéal an Doirín & Bhaile Ros Comáin amháin)

AN ÁIT TICÉAD ATHCHÚRSÁLA AGUS MÁLAÍ GORM BRÚSÁLA A CHEANNACH

Tá ticéid athchúrsála agus málaí gorma do dhramhaíl tí iarmharach ginearálta ar fáil le ceannach ó na hionaid seo a leanas:

ROS COMÁIN

-   Oifig Airgid, Áras an Chontae, Comhairle Contae Ros Comáin
-   Molloy's, An Phríomhshráid
-   Supervalu, An Phríomhshráid
-   Londis Timothy, Baile an Mainistreach
-   Texaco Centra Walsh, Sráid an Chaisleáin
-   Siopa Bia McNeill, Sráid na Mainistreach

BEALACH AN DOIRÍN

-   Imelda Towey, An Phríomhshráid
-   Towey's Top Oil, Bóthar Bhaile Átha Cliath
-   Newsround, Sráid na Beairice

MAINISTIR NA BÚILLE

- Centra Cooney, An Mhóinéar Mór
- Homeland Agri, Bóthar an Stáisiúin

AN CAISLEÁN RIABHACH

-   Robert Flynn, An Phríomhshráid
-   Supervalu Cahill, An Phríomhshráid
-   Siopa Scahill, Sráid Phádraig

BÉAL NA mBUILLÍ

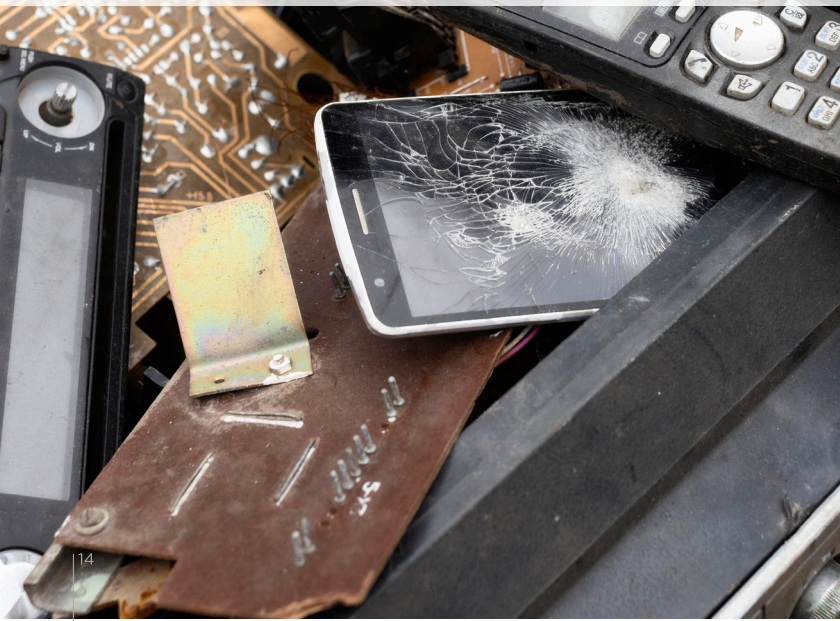
-   Supervalu McGuinness/Cosgrove, Bóthar Elphin

Tá asraonta a dhíolann ticéid athchúrsála agus málaí gorma bruscair faoi réir athraithe.

TÁILLÍ LÁITHREÁN TAITNEAMHACHTA SIBHIALTA

ATHCHÚRSÁIL SAOR IN AISCE

- ▶ Gloine Mheasctha - Buidéil agus Prócaí
- ▶ Cannaí Alúmanam
- ▶ Teicstílí/Éadaí Inchaite/Bróga Inchaite i mbeirteanna
- ▶ Gach Dramhfhearas Leictreach agus Leictreonach (WEEE)
- ▶ Cadhnaí (lena n-áirítear cadhnaí fál feirme, gléasanna vape agus r-toitíní in-athluchtaithe)
- ▶ Fóin Póca
- ▶ Bolgáin

TÁILLÍ LÁITHREÁN TAITNEAMHACHTA SIBHIALTA

Déan do chuid earraí a réamhshórtáil sula dtugann tú cuairt ar na Láithreáin Áiseanna Cathartha, ba cheart go mbeadh an pacáistiú ar fad le haghaidh athchúrsála glan, tirim agus scaoilte. Ní mór ticéad athchúrsála a cheannach chun aon cheann de na nithe seo a leanas a dhiúscairt.

ATHCHÚRSÁIL INMHUIRIR

- Gach Plaistigh Bog
- Páipéar, Cairtchlár agus Leabhair
- Cannaí Cruach agus Stáin Brioscaí
- Pacáistí Tetra
- Dramh-mhiotal
- Dramh-adhmad
- Polaistiréin
- Ola Mótair
- Ola Cócaireachta
- Péint, Tanaitheoir, Biotáille Bán & Vearnais
- Aerasól

MUIRIR EILE

Dramhaíl Tí Ghinearálta Iarmharach*

*Ní féidir é a dhiúscairt ach amháin ag Láithreáin Áiseanna Cathartha Bhealach an Doirín agus Ros Comáin nuair a cheannaítear málaí gorma bruscair

LE hAGHAIDH SOCRUITHE AGUS MUIRIR NÍOS
FEIDHME TABHAIR CUAIRT AR:

> [www.roscommoncoco.ie/en/services/
environment](http://www.roscommoncoco.ie/en/services/environment)

SUIÓMHANNA AGUS UAIREANTA OSCAILTE LÁITHREÁIN ÁISEANNA CATHARTHA

Tá **ceithre Shuíomh Áiseanna Cathartha** i gContae Ros Comáin lonnaithe ag **Bealach an Doirín, Mainistir na Búille, An Caisleán Riabhach agus Ros Comáin**. Is le haghaidh athchúrsáil dramhaíola tí amháin na Láithreáin Áiseanna Cathartha seo.

Ní ghlacfar ach le hathchúrsáil tí atá glan agus tirim.

AMANNA OSCAILTE

Dé Luain: 8am - 4pm

Máirt - Déardaoin: DÚNTA

Dé hAoine & Dé Sathairn: 8am - 4pm

CLOSED 1pm - 1.30pm*

**DÚNTA AR LAETHANTA SAOIRE
AN BHAINC**

*Gach Láthair Áiseanna Cathartha dúnta don lón
ach amháin Ros Comáin

weeireland.ie

Cuir beocht úr sna sean-earraí
agus sna hearraí briste s'agat...
Athchúrsáil saor in aisce!

DRAMHAÍOLA TREALAMH LEICTRE- ONACH AGUS LEICTREONACH (WEEE) AN BHFUIL AON RUD A BHFUIL BREITEÁN NÓ CALLAMH AGAT AGUS ATÁ AG DEIREADH A SHAOIL ÚSÁIDEACHA

Níor cheart WEEE a chur i mboscaí bruscair tí mar gheall ar nádúr guaiseach na n-earraí sin.

⚡ Nuair a cheannaíonn tú fearas nua leictreach, leictreonach nó ceallraí nó píosa trealamh caithfidh an miondíoltóir nó soláthraí do sheanfhearas nó trealamh cosúil leis an bhfearas nó an trealamh a cheannaigh tú a thabhairt ar ais saor in aisce.

⚡ Is féidir leat cadhnraí, feadáin fluaraiseacha agus aon rud leictreach nó leictreonach (le breiseán nó cadhnra) a athchúrsáil ag do Shuíomh Conláiste Cathartha áitiúil - seiceáil an t-eolas ar leathanaigh 12-16 faoi Láithreáin Áiseanna Cathartha i Ros Comáin.

⚡ Cuidíonn gach cadhnra a athchúrsáil tú sna boscaí ceallraí gorma WEEE Éireann le hairgead ríthábhachtach a bhailiú do LauraLynn, Ospís Leanaí na hÉireann.

⚡ Tá Tábhacht ag Rudaí Beaga, is féidir earraí beaga le breiseán nó ceallraí a athchúrsáil saor in aisce freisin!

Roinnt Comhairle Simplí

- Sula ndíúscaítear WEEE smaoinigh ar é a dheisiú
- Tógann miondíoltóirí cadhnraí cadhnraí den chineál céanna ar ais, ní gá aon cheannach a dhéanamh
- Tógann roinnt miondíoltóirí móra leictreacha WEEE ar ais gan aon cheannach

CHUN EOLAIS BHREISE WEEE A FHÁIL CUAIRT:
> www.weeeireland.ie

MÚIRÍNIÚ BAILE AGUS DRAMHAÍOLA GLAS

Tá boscaí bruscair baile oiriúnach do dhuine ar bith atá ag iarraidh tosú ag múiríniú earraí cosúil le torthaí, glasraí, sliogáin uibhe, málaí tae agus gearrtha féir. Is bealach iontach é chun an cineál seo dramhaíola ó do bhoscaí bruscair a laghdú. B'fhéidir go mbeadh suim agat freisin i dteicnícíochtáí múirínithe eile mar chairn múirín, péisteanna agus córais eile. Tá múirín saibhir i gcothaithigh agus nuair a úsáidtear é i do ghairdín agus ar do phlandaí, cothaíonn sé éiceachóras na hithreach agus scaoileann sé cothaithigh go mall ar féidir le plandaí a ionsú.

Ba cheart dramhaíl ghlas a scaradh ó dhramhaíl eile agus ba cheart duit ceann amháin nó níos mó de na roghanna seo a leanas a roghnú chun déileáil leis:

- Bain úsáid as bosca múirín nó carn múirín agus múirín i do ghairdín féin.
- Infheistiú i lomaire móta.
- Fruiiliú mionghearrthóir agus stialladh fál bearrtha agus brainsí agus déan do mhóta coirt féin.
- Scipeáil ar cíós ó bhailitheoir dramhaíola údaráithe.

**CHUN TUILLEADH EOLAIS MAIDIR LE CÓRAIS AGUS TEICNÍCÍ
MÓRHÁLA BHAILE TABHAIR CUAIRT AR:**

> www.stopfoodwaste.ie

> www.mywaste.ie

> www.roscommoncoco.ie/en/services/environment/

ELV's – FEITHICLÍ DEIREADH SEATHA

AG SMAOINEAMH AR SHEANFEITHICIL A DHIÚSCAIRT, DHÁ RUD LE MACHNAIMH

- An bhfuil oibreoir údaraithe feithicle deireadh ré fostaithe agat a fhéadfaidh a chinntiú go ndéileáiltear le m'feithicil agus go ndiúscaítear í de réir reachtaíochta, rialacháin agus ar bhealach a chosnaíonn an comhshaol?
- An gcuirfidh an t-oibreoir deimhniú scriosta (COD) ar fáil dom le haghaidh mo thaifid ionas gur féidir a léiriú go bhfuil m'oibleagáidí faoin Acht um Bainistiú Dramhaíola 1996 arna leasú mar úinéir cláraithe na feithicle comhlíonta agam? Teastaíonn CODanna freisin chun aon mhótarcháin a éileamh ar ais a d'fhéadfá a bheith incháilithe dó.

**SCRIO DO CHARR NÓ DO VEAIN BHIG LE
CHEANN AMHÁIN DE NA hÁISEANNA CÓIREÁLA
ÚDARAITHE SA LÍONRA ELVES:**

> www.elves.ie

DÓ CÚLCHLÓS

TAGRAÍONN DÓ CÚLCHLÓS DO DHÓITEAMH NEAMH-RIALAITHE DRAMHAÍOLA.

Tagraíonn sé freisin do dhó aon dramhaíola i:

- Tinte oscailte
- Raonta
- Fearais breosla sholadaigh eile nó san oscailt

TÁ SÉ NEAMHDHLEATHACH DRAMHAÍL TÍ NÓ GAIRDÍNÍ A DHÓITEADH AR BHEALACH AR BITH NÓ AG AM AR BITH.

Is féidir le dramhaíl a dhó i do theach nó i do ghairdín dochar a dhéanamh do do shláinte, chomh maith le sláinte do leanaí agus do chomharsana. De bharr cleachtais mhídhleathacha dá leithéid scaoiltear dé-ocsainí tocsaineacha atá ina nguais fíor do shláinte daoine agus don chomhshaol.

Má tá do chomharsa nó duine éigin eile a fheiceann tú ag dó dramhaíola go mídhleathach, ansin ar mhaithe le do shláinte féin agus leis an gcomhshaol, cuir in iúl é le do thoil. Tá eolais maidir le conas dó dramhaíola mídhleathach a thuairisciú ar leathanach 25.

LE hAGHAIDH TUILLEADH EOLAIS FAOI DHÓITEADH AN CÚLCHLÓS TABHAIR CUIRT AR:

- > www.roscommoncoco.ie/en/services/environment/
- > www.epa.ie

BAILITHEOIRÍ DRAMHAÍOLA NEAMHÚDARAITHE

TUARASCÁIL!

Is cion coiriúil é ag aon duine nó gnólacht a gcuid dramhaíola a thabhairt do bhailitheoir dramhaíola neamhúdaraith. **Is féidir suas le €5,000 agus/nó 12 mhí príosúnachta a ghearradh ar chiontú.**

Ní mór duit a chinntiú i gcónaí go bhfuil Ceadúnas Bailithe Dramhaíola bailí ag aon chuideachta nó duine a fhostaíonn tú chun do chuid dramhaíola a bhailiú. Tá sé de dhualgas ar aon bhailitheoir dramhaíola creidiúnach uimhir an cheadúnais bailithe dramhaíola a thaispeáint ar gach feithicil, fógrán agus admháil. Féadfadh tú seiceáil an bhfuil an bailitheoir dramhaíola údaraith ar shuíomh Gréasáin na hOifige Náisiúnta um Chead Bailithe Dramhaíola - www.nwcpo.ie

D'fhéadfadh sé nach ndéanadh bailitheoirí dramhaíola neamhúdaraith do chuid dramhaíola a dhiúscairt ar bhealach atá sábháilte nó freagrach don chomhshaoil, go minic déantar an dramhaíl a diúscairt ar thaobh an bhóthair nó in áiteanna sárscéimhe, rud a thabhaíonn costais glantacháin shuntasacha agus d'fhéadfadh úinéir bunaidh na dramhaíola a ionchúiseamh.

MÁ TÁ ORT GO BHFUIL BAILITHEOIR DRAMHAÍOLA NEAMHDHÍTHE AG OIBRÍÚCHÁN I DO LIMISTÉAR NÓ TÁ TUILLEADH EOLAIS ACHOMÁIN DÉAN TEAGMHÁIL LE DO THOIL AR COMHAIRLE CONTAE ROS COMÁIN AN ROINN COMHSHAOIL: 090 6637100

**Déan tuairisc ar dhumpáil mhídhleathach
chuig 1800 588888 nó seol ríomhphost
chuig environment@roscommoncoco.ie**

ATHCHÚRSÁIL PLAISTEACHA FEIRME

Is é Grúpa Táirgeoirí Scannán Feirme na hÉireann CLG (IFFPG) an t-aon scéim um chomhlíonadh athchúrsála atá ceadúnaithe ag an rialtas in Éirinn, atá freagrach as seirbhís athchúrsála plaisteach feirme atá éifeachtach agus cost-éifeachtach a sholáthar d'fheirmeoirí ar fud na tíre. Bailíonn IFFPG ag clós na feirme agus ag ionaid beir leat.

Roghanna atá ar fáil chun plaistigh feirme a dhiúscairt i gceart:

- ▶ Bailiúcháin Chlós Feirme - Eagraigh bailiúchán díreach ó do chlós feirme trí IFFPG.
- ▶ Ionaid Beir Leat - Imeachtaí lae nó dhó, arna n-eagrú ag an IFFPG, inar féidir le feirmeoirí a gcuid plaistigh feirme a thabhairt leo le haghaidh athchúrsála gach bliain.
- ▶ Bailitheoirí Dramhaíola Údaraithe - ní mór do bhailitheoirí dramhaíola a bhailíonn plaisteach feirme a bheith údaraithe ina gcead bailiúcháin chun plaistigh feirme a bhailiú agus é a sheachadadh chuig saoráid dramhaíola údaraithe.

- Daingnigh ualach plaisteach le do thoil sula dtarlaíonn tú plaisteach isteach in ionaid beir leat go háitiúil
- Ní mór drumaí ceimiceacha a rinsiú faoi thrí
- Ní ghlactar le drumaí ola
- I measc na plaistigh feirme is féidir a bhailiú le haghaidh athchúrsála tá cumhdach sadhlais/clúdaigh chlais, málaí leasacháin/beathaithe (linséirí bainte), coimeádáin cheimiceacha, líontán agus sreangán.

LIOSTA IOMLÁN POINTÍ BAILIÚCHÁIN IFFPG IONAD BAILIÚCHÁIN:

➤ www.farmplastics.ie/pick-up-dates/

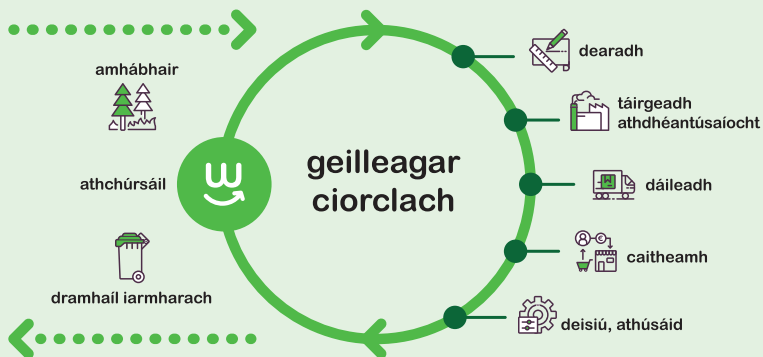
CUARDACH DO BHAILITHEOIRÍ ÚDARAITHE DRAMHAÍOLA AG:

➤ www.nwcpo.ie

TREOIR CUARDACH RINSIÚ FAOI THRÍ DON COMHAIRLE FAOI BHAINISTIÚ COIMEÁDÁIN FOLAMH LOTNAIDICÍDÍ AGUS SLÁINTEACHAS DÉIRÍOCHTA:

➤ www.epa.ie/publications/

GEILLEAGAR CIORCLACH

Táimid ag bogadh i dtreo geilleagar ciorclach chun deireadh a chur le dramhaíl agus truailliú agus chun gnáthóga a chosaint - bunaithe ar tháirgí fadsaoil ar féidir iad a athnuachan, a athúsáid, a dheisiú, a uasghrádú agus a athchóiriú.

Tacaíonn geilleagar ciorclach le gníomhaíocht aeráide, Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe agus cosaint an chomhshaoil.

Is samplaí simplí iad gníomhartha simplí ó lá go lá ar nós cupán ath-inúsáidte a úsáid le haghaidh caifé ar an turas, bronnantas a thabhairt do shiopa carthanachta, nó péire bróga a dheisiú in ionad iad a chaitheamh amach, samplaí simplí de shaolré táirge a leathnú trí athúsáid agus/nó deisiú.

CHUN TUILLEADH EOLAIS TABHAIR CUAIRT AR:

- > www.rediscoverycentre.ie
- > www.mywaste.ie
- > www.repairmystuff.ie
- > www.epa.ie/environment-and-you/circular-economy/

TUARASCÁIL

Roghanna chun gníomhaíocht dramhaíola neamhúdaraíthe a thuairisciú:

☐ Úsáid seirbhísí ar líne Chomhairle Contae Ros Comáin ag:
<https://roscommon-self.achieveservice.com/>

☎ Cuir glaoch ar Roinn Comhshaoil Chomhairle Contae Ros Comáin ar: 090 6637100 nó cuir glaoch ar ár líne teileafóin um Dhumpáil Neamhdhleathach ag 1800 588888

✉ Cuir ríomhphost chuig Roinn Comhshaoil Chomhairle Contae Ros Comáin ag: environment@roscommoncoco.ie

☎ Glaoigh ar Líne Náisiúnta Gearán Comhshaoil an EPA ar: 1800365123

☐ Úsáid EPA's "Féach é? Abair é?" aip fón cliste

Tá Comhairle Contae Ros Comáin tiomanta d'iniúchadh críochnúil a dhéanamh ar gach tuairisc a fhaightear.

TEAGMHÁIL LINN

COMHAIRLE CONTAE ROS COMÁIN

Glaigh ar: 090 6637100

Ríomhphost: environment@roscommoncoco.ie

Suíomh Gréasáin: www.roscommoncoco.ie

AISIGH TUILLEADH ACMHAINNÍ:

- Comhairle Contae Ros Comáin – www.roscommoncoco.ie/en/services/environment/
- mo dhramhaíl – www.mywaste.ie
- Oifig Náisiúnta um Cheadanna Bailithe Dramhaíola – www.nwcpo.ie
- EPA – www.epa.ie
- WEEE Éireann – www.wEEEireland.ie
- Athlón – www.refill.ie
- Cuir Stop le Dramhaíl Bia – www.stopfoodwaste.ie
- Deisiú mo Rudaí – www.repairmystuff.ie
- Ionad Athfhionnachtana – www.rediscoverycentre.ie
- An Scéim um Chomhlíonadh Feithiclí Deireadh seatha (ELVES) – www.elves.ie
- Grúpa Táirgeoirí Scannán Feirme na hÉireann CLG (IFFPG) – www.farmplastics.ie

GO RAIBH MAITH AGAT!

Go raibh maith agat as an am a ghlacadh lenár dTreoirleabhar a léamh. Má tá an treoir seo críochnaithe agat, cuir ar aghaidh chuig duine éigin eile é le do thoil nó cinntigh go ndéanann tú é a athchúrsáil!

Coinnigh súil ar na suíomh ghréasáin éagsúla atá luaite sa treoirleabhar chun an t-eolas is déanaí a fháil.